

استاد

یاسوناوی کاواباتا

ترجمه

مانی پارسا

فرهنگ نشرنو
با همکاری نشر آسم

The Master of Go

Yasunari Kawabata

Translated from Japanese into English by
Edward G. Seidensticker
Yellow Jersey Press, London, 2006

استاد

یاسوناری کاواباتا
ترجمه مانی پارسا

کتابخانه ادبیات داستانی معاصر

نشرنو

تهران، خیابان میرعماد، خیابان سیزدهم، شماره سیزده
تلفن ۰۹۱ ۸۸۷۴۰۹۹۱

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۲

شمارگان: ۱۰۰

صفحه آرایه: بهار یونس زاده

طراح جلد: حکمت شکیبا

چاپ و سحاقی: سپیدار

ناظر چاپ: بهمن سراج

همه حقوق محفوظ است.

فهرست کتابخانه ملی

سرشناسه: کاواباتا، یاسوناری، ۱۸۹۹-۱۹۷۲ م. کتاب، Yasunari Kawabata، عنوان
 و نام پدیدآور: استاد/ یاسوناری کاواباتا؛ ترجمه مانی پارسا □ مشخصات نشر:
 تهران: فرهنگ نشرنو: آسمیم، ۱۴۰۲ □ مشخصات ظاهری: ۱۸۲ صن □ شابک:
 ۰۹۷۸-۶۰۰-۴۹۰-۴۰۹-۴ □ وضعیت فهرستنامه: فیبا □ یادداشت: عنوان
 Meijin: کتاب حاضر از متن انگلیسی با عنوان *The master of go* اصلی:
 به فارسی برگردانده شده است □ موضوع: داستان‌های زبانی - قرن ۲۰ م. □ شناسه
 افزوده: پارسا، مانی، ۱۳۵۳ -، مترجم □ رده‌بندی کنگره: PLA۳۶ □ رده‌بندی
 دیویس: ۸۹۵/۶۳۴۴ □ شماره کتابشناسی ملی: ۸۹۲۲۶۲۷

مرکز پخش: آسمیم

تلفن و دورنگار: ۰۹۹۲-۸۸۷۴۰۹۹۲

فروشگاه اینترنتی: www.nashrenow.com

قیمت: ۱,۴۰۰,۰۰۰ ریال

یادداشت مترجم انگلیسی

آقای کاواباتا استاد^۱ را «رمان-وواقع نامه‌ای وفادار» توصیف کرده است. البته واژه به کاررفته «رمان» نیست، شوستشو است، اصطلاحی نسبتاً انعطاف‌پذیر و پرمایه و گشوده‌تر از «رمان». آنچه خواننده غربی غالباً تا حدی بر قطعاتی زندگی نامه‌ای یا رشته‌خاطرات پرشاخ و برگ و رنگ‌وارنگِ البته نادستانی اطلاق می‌کند، خواننده ژاپنی در مقوله شوستشو جای می‌دهد.

مورد استاد نیز چنین است. خالی از عناصر داستانی نیست، اما بیشتر واقعی نامه‌ست تا رمان، گزارشی سوگناک و دقیق درباره یک مسابقه گو به سال ۱۹۳۸، دقیقاً مطابق با آنچه در این «رمان-وواقع نامه» توصیف شده است و آقای کاواباتا آن را برای روزنامه‌های دوقلوی اوساکا و توکیو، که امروزه هر دو نام هایینچی بر خود دارند، گزارش کرد.

پاره‌ای از عناصر داستانی نمایان‌اند. آقای کاواباتا به خود نامی داستانی داده است، اوراگامی، و ظاهراً برای خود سنی متفاوت از سن واقعی اش معین کرده است، که چه بسا ناشی از نقص کوچکی در حافظه باشد. استاد با نام خودش معرفی می‌شود، یا بهتر است بگوییم با نام حرفه‌ای خودش، اما، انگار به قصد تأکید بر اینکه قهرمان داستان هموست، همیشه در کانون

۱. طبیعتاً در متن انگلیسی *The Master of Go*: استاد گو.

همه وقایع حضور دارد و آقای کاواباتا رقیب را نیز تعیین کرده است، نامی داستانی، در زندگی واقعی آقای کیتانی مینورا. سلوک پیچیده زمان، با آغاز و انجام کنش در یک نقطه، به همراه توصیفات دقیق، توصیفات امپرسیونیستی محیط و فصل، مؤکداتی است برای نمود یافتن «رمان - وقایع نامه».

اما پیچیده‌ترین عنصر داستان، بحتمل، حالاتِ خود استاد است. اشخاصی که او را در زندگی واقعی اش می‌شناخته‌اند به ما گفته‌اند که او افزون بر اینکه گروتسک وار ریزنخش می‌شود، احساس فربیکاری و حتی حیله‌گری روباه‌گونه‌ای را منتقل می‌کند. استاد از دید آن ناظران کمتر از آنچه آقای کاواباتا بد و بخشیده است واجد اصالت نجیب‌زادگی بود. بنابراین دستاورد آقای کاواباتا از وقایع نامه‌ای وفادار برمی‌گزدد و تبدیل می‌شود به توصیف داستانی نظمی هنرمندانه.

استاد شوسمایی تبدیل می‌شود به نمادی غم‌انگیز و اشرافی. آقای کاواباتا اندکی پس از جنگ در اظهار نظری که شاید مشهورترین اظهار نظر او باشد گفت که زین پس فقط می‌تواند مردم بنویسد. شکست سال ۱۹۴۵ که با از دست دادن همه بستگان نزدیک او در کوکوکی همراه بود، یکی از رویدادهای بزرگی بود که حساسیت آقای کاواباتا را شکل داد. او بازنویسی وقایع نامه مسابقه گو در طول جنگ آغاز کرد و نتوانست آن را تقریباً تا یک دهه پس از پایان جنگ به اتمام برساند. واقعیت نمادینی که بر شخصیت اصلی استاد دمیده است، آن را به زیباترین مرثیه آقای کاواباتا تبدیل می‌کند.

«استاد شکست‌ناپذیر» و اپسین مسابقه قهرمانی خود را واگذار کرد و شکست در دستان آقای کاواباتا تبدیل شد به شکست یک سنت؛ سنتی آریستوکراتیک که تا سال ۱۹۴۵ پایه اخلاقیات و علم‌الاخلاق و نیز هنر در زاپن بود. آقای کاواباتا درست همان‌طور که مطلقاً از هیستری شوونیستی زمان جنگ بهره‌ای نداشت، از «دموکراسی» و «لیبرالیسم» مبتذل سال‌های

پس از جنگ نیز بهره‌ای نداشت. آمادگی آن را نداشت که بدانچه در نظرش جوهر حقیقی ژاپن بود، پشت کند. متحیر بود که چرا باید یوکیو میشیمای متظاهر و کاواباتای خموش زاهدمنش این قدر به یکدیگر نزدیک باشند. بحتمل بخشی از این راز در تمایلات اشرافی ای نهفته است که این دو مرد در آن انبازند.

اصول بازی گو ساده و اجرای آن بی‌نهایت پیچیده است. نمی‌توان آن را همچون شطرنج و چکرز بازی حرکات نامید. اگرچه ممکن است سنگ‌های تصرف شده از روی صفحه برداشته شوند، اما یک سنگ پس از قرار گرفتن در یکی از سیصد و شصت و یک موضعی که بازی بدانها محدود است، هرگز نمی‌تواند به موضع دیگری انتقال یابد. هدف ایجاد مواضع آسیب‌ناپذیر در برابر حمله رقیب است و در ضمن محاصره و اسیر کردن سنگ‌های رقیب.

با یک نظر بر نگاره بازی کامل شده باید دریافت که «سیاه» بر بخش اعظم مناطق سمت چپ پایین و سمت راست بالا چیره است و «سفید» در سمت راست پایین دست بالا را دارد. «سیاه» منطقه بسیار کوچکی را در بالا سمت چپ در اختیار دارد و «سفید» منطقه چپ مرکزی را. مناطق بالای مرکزی صفحه با ظرافت تمام میان هر دو تقسیم شده است و مرکزو مناطق بلافصل زیرین آن بی‌طرفاند. محاسبه امتیازات بسیار پیچیده است. طرفه آنکه در پایان مسابقه حتی خود استاد نیز محاسبه دقیقی ندارد. به نظر می‌رسد که برای جمع‌بندی نهایی نوعی استعداد بصری بسیار خاص نیاز است و چه بسا بتوان گفت نوعی قوه ذهنی پویا. آنها که گو را خیلی خوب می‌شناسند، می‌توانند با مشاهده نحوه قرارگیری سنگ‌ها یکی پس از دیگری و آنچنان که درواقع بازی شده‌اند، گزارش معقول و روشنی از بازی سال ۱۹۳۸ به من بدهند.

آن نسخه از استاد که اول بار در سال ۱۹۵۴ به صورت کتاب منتشر شد، قدری طولانی‌تر از نسخه‌ای بود که ترجمه آن را در دست دارید.

نسخه مطلوب خود آفای کاواباتا، نسخه کوتاهتر است، چرا که این نسخه در جدیدترین ویرایش «کلیات آثار» او آمده است. بخش‌هایی که از نسخه ۱۹۵۴ حذف شده است مربوط است به حد فاصل پایان مسابقه تا مرگ استاد.

به خانم ایبوکی کازوکو و آقای یاناگیتا کونیو از انتشارات چیو کورون در توکیو بسیار مدیونم. محبت بی‌دریغ آنها بود که در حل اسرار متن و بازی، بیش از آنچه خیل محققانی که دستمزد دریافت می‌کنند بتوانند، کمک‌حال واقع شد.

ادوارد سایدن‌ستیکر

ژانویه ۱۹۷۲